

WIOSKI BEZTROSKI

Dobiegamy do mety

**w realizacji I schematu pilotażowego programu LEADER+
na terenie wsi powiatu kłodzkiego.**

W rekordowym tempie, bo niecałe 4 miesiące trwała realizacja I schematu pilotażowego programu LEADER+ na terenie wsi powiatu kłodzkiego.

30 sierpnia 2005 r. byliśmy już pewni, że zaczynamy wdrażać wspomniany wyżej pilotaż na terenie wsi powiatu kłodzkiego, gdyż Wójt Ryszard Niebieszczanski podpisał w Warszawie umowę na realizację projektu „Sami sobie u siebie”. Wówczas nastąpiła pełna mobilizacja grupy partnerskiej, która spotykała się już od kwietnia 2005 r.

Co - w wielkim skrócie - zostało zrealizowane ?

Przede wszystkim, większość sił i środków finansowych została skierowana na bezpośredni kontakt z mieszkańcami obszarów wiejskich, w celu poinformowania ich o pilotażowym programie LEADER+ oraz zebrania informacji do tworzonego dokumentu pn. Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich (ZSRW). Na terenie całego powiatu zorganizowano 19 grup warsztatowych, z którymi przedstawiciele grupy partnerskiej spotykali się czterokrotnie. Podczas tych spotkań dokonano analizy zasobów kulturowych, przyrodniczych i co było bardzo istotne, osobowych. Zostały również zidentyfikowane produkty lokalne, zarówno te spożywcze, jak i rękodzielnicze wytwarzane przez mieszkańców wsi.

Kolejne spotkania zmierzały do zanalizowania mocnych i słabych stron obszarów wiejskich a następnie zdiagnozowania potrzeb, w celu poprawy jakości życia na kłodzkiej wsi. W efekcie tych spotkań okazało się, że mieszkańcy wsi doskonale wiedzą, co należy zrobić, aby polepszyć ich byt ekonomiczny i są doskonale zorientowani w brakach inwestycyjnych, nie obce też im były relacje sąsiedzkie i troska o najmłodszych mieszkańców wsi. Bardzo łatwo też było uruchomić wśród uczestników warsztatów tzw. myślenie projektowe, w efekcie którego zebrano 450 pomysłów na projekty do realizacji na obszarach wiejskich powiatu kłodzkiego.

Ze zgłoszonych pomysłów możemy konstruować całą gamę nowych produktów turystycznych, jak szlak wsi tematycznych pn. „Wioski beztroski”, sieć wiejskich ścieżek rowerowych, sieć szlaków edukacyjnych pn. „Ekomuzea wsi Ziemi Kłodzkiej”.

Dość przykrą informacją, której zresztą należało się spodziewać, było wskazanie w 1/3 projektów do realizacji problemu niedoinwestowania wsi w infrastrukturę techniczną. Jednak grupa partnerska, nie jest władna zmniejszyć skali tego problemu. Dbanie o tę infrastrukturę jest zadaniem własnym gmin i tylko one mogą wygospodarować środki finansowe, aby zmienić tę sytuację.

Statystycznie rzecz ujmując podczas warsztatów zgromadzono materiał merytoryczny, pisany rękoma mieszkańców wsi, w ilości 120 stron, w warsztatach wzięło też udział ok. 900 osób.

Dodatkowo zostało przeprowadzone badanie ankietowe o zasięgu powiatowym dot. potrzeb mieszkańców wsi, z którego to badania 600 respondentów wskazało na najpilniejsze potrzeby dot. obszarów wiejskich powiatu kłodzkiego.

Możemy więc śmiało wysnuć tezę, że docierając do ok. 1500 mieszkańców obszarów wiejskich powiatu kłodzkiego, mamy pewność, że powstająca ZSROW będzie dokumentem napisanym przez samych zainteresowanych, czyli mieszkańców wsi. Dzięki czemu jej wdrażanie w kolejnym schemacie pilotażowego programu LEADER+ będzie efektywne, przy dużym zaangażowaniu wsi, która sumiennie i z zapałem będzie realizować zadania wpisane przez siebie do strategii.

Napisanie ZSROW przy szerokiej konsultacji społecznej było głównym zadaniem do realizacji w I schemacie pilotażowego programu LEADER+.

Jednak nie mniej ważnym zadaniem było zawiązanie trójsektorowego partnerstwa tzw. Lokalnej Grupy Działania (LGD), w której skład wchodzi przedstawiciele sektora publicznego, społecznego i gospodarczego. Członkowie LGD od kwietnia do listopada spotkali się 12 razy, na bieżąco monitorowali proces przebiegu warsztatów, modyfikując go w miarę potrzeb. Pracowali nad statutem, formą prawną i strukturą organizacyjną w celu zarejestrowania LGD w Krajowym Rejestrze Sądowym. Zastanawiali się nad przyszłością LGD, planowali jej działalność i wizerunek. Byli w stałym kontakcie z pozostałymi LGD, których obecnie powstaje 175 w całym kraju, w celu wymiany doświadczeń. Wydali plakat i ulotkę promującą program LEADER+ i LGD, wyprodukowali gadżety promocyjne, które były rozdawane podczas Dożynek Powiatowych i innych lokalnych imprez na obszarach wiejskich. Stworzyli stronę internetową www.kws.org.pl, na której nie długo już będzie można znaleźć niezbędne informacje nt. wdrażanego pilotażowego programu LEADER+ w powiecie kłodzkim oraz sprawozdania z działalności LGD. Rozpisali konkurs na nazwę i logo LGD, którego rozstrzygnięcie zadecydowało o oficjalnym przyjęciu nazwy Fundacja Kłodzka Wstęga Sudetów – Lokalna Grupa Działania.

I wreszcie przygotowali i zredagowali ostateczny kształt ZSROW, który to dokument otwiera Fundacji Kłodzka Wstęga Sudetów drzwi do starania się o fundusze w II schemacie pilotażowego programu LEADER+ na wdrażanie strategii.

Obecnie jesteśmy na etapie poszerzania składu Rady Fundacji, która z dniem 22.11.2005 r. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym. Każdy, kto wyrazi wolę współpracy w strukturach fundacji, po podpisaniu deklaracji programowej poszerza skład Rady i uczestniczy w jej pracach. Pierwsze posiedzenie Rady Fundacji zaplanowano na dzień 14 grudnia 2005 r., w proponowanym porządku posiedzenia ujęto wybór Zarządu fundacji i podpisanie uchwały o przyjęciu ZSROW do realizacji.

Istotnym elementem realizowanego projektu były także przeprowadzone analizy, które dotyczyły inwentaryzacji produktów lokalnych i potencjalnych rynków zbytu, ruchu turystycznego na obszarach wiejskich i inwentaryzacji zasobów kulturowych na wsiach powiatu kłodzkiego. Wnioski z tych analiz znalazły swoje odzwierciedlenie w ZSROW.

Podsumowując: projekt został zrealizowany, zgodnie z zamierzeniami jego twórców a byli nimi Fundacja „Akademia Rozwoju” z siedzibą w Lutyni i Gmina Kłodzko. Wielkie podziękowania należą się wszystkim, twórcom, realizatorom całego przedsięwzięcia a głównie mieszkańcom wsi, którzy uczestniczyli aktywnie w organizowanych warsztatach.

Ogrom pracy planistycznej za nami, teraz tylko pozostaje nam prosić o cierpliwość i wyrozumiałość wszystkich mieszkańców wsi, którzy nam zaufali i zgłosili akces na wspólną realizację wielkich przemian. Gdyż LEADER+ to przemiany i to duże zarówno w sposobie myślenia, jak i działania. Potrzeba dużo wiary, siły i konsekwencji, aby w ciągu najbliższych kilku lat efekty naszej pracy były widoczne.

Podejście typu LEADER w całej Europie jest „skazane na sukces”, gdyż inicjatywa i zgoda na zmiany pochodzi od społeczności lokalnych. To ludzie mieszkający na wsi zdecydowali, że wielki czas na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich.

Na koniec konkluzja, w duchu LEADERowym - podstawowym motorem napędowym wszelkich działań jest zespolenie wysiłków oddolnych z oddolnym rozpoznaniem potrzeb. Podkreślam – oddolnych, bowiem „jedynym przypadkiem, gdy pracę zaczyna się od góry, jest kopanie dołów”.

autor
Sylwia Mielczarek